

6 Programma leden een telt!

Inleiding en ontwikkelingen

Culturele infrastructuur, leefbaarheid en actieve samenleving

De doelstellingen en activiteiten in dit hoofdstuk richten zich op de Zeeuwse culturele infrastructuur, de leefbaarheid van Zeeland en een vitale en verbonden Zeeuwse samenleving. Leefbaarheid omvat voorzieningen én actieve, participerende gemeenschappen. We dragen bij aan het tot uiting komen van de verschillende perspectieven, de veelzijdigheid en het potentieel van Zeeuwen, ongeacht leefstijl of leeftijd.

Cultuur

Cultuur is een kerntaak van de Provincie. Het heeft een intrinsieke en maatschappelijke betekenis. Het is vormend voor alle mensen. Cultuur is creatief, maakt blij, prikkelt en spiegelt en is daarmee van groot belang voor alle mensen in onze samenleving. Onder cultuur verstaan wij het hele culturele veld van kunsten tot erfgoed en van cultuureducatie tot evenementen. Een goed functionerend en volwaardig cultureel veld is voorwaarde voor een aantrekkelijk Zeeuws vestigingsklimaat. Het aandeel van cultuur aan het Zeeuws bruto regionaal product en in aantal arbeidsplaatsen is substantieel. We willen samen met netwerkpartners de regionale aantrekkelijkheid vormgeven en het onderscheidende en bijzondere profiel van Zeeland neerzetten.

Het cultureel profiel kent regionale, nationale en internationale aspecten, benadrukt de korte afstand van Zeeland tot grote stedelijke gebieden en is het product van een creatieve wisselwerking tussen diverse sectoren. Kortom, cultuur wordt als middel ingezet voor het versterken van de stedelijke aantrekkelijkheid en het daarmee onlosmakelijk verbonden 'ommeland' en landschappelijke karakteristieken. Dit alles vormt de basis voor de komende jaren. We richten ons op Zeeuwse inwoners, bezoekers én op hen die zich hier willen vestigen. We hebben daarbij specifieke aandacht voor de relatie met Zeeuwse jongeren in aansluiting op de versterking van de stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland. Wij vinden het belangrijk om aandacht te besteden aan nieuwe makers, culturele vernieuwing en erfgoed en creatieve economie om zo de regio aantrekkelijk te houden en te maken en mede daardoor (jonge) mensen te behouden in Zeeland.

Na de coronacrisis zijn de effecten vanwege de oorlog in Oekraïne in Zeeland ook te merken. Culturele organisaties hebben hoge energielasten en daarnaast hebben inwoners en bezoekers minder te besteden en kiezen er voor om culturele uitjes uit te stellen tot later. Daardoor is er minder geld over om te investeren in nieuwe tentoonstellingen of andere culturele uitingen. Het veld moet daardoor grote flexibiliteit tonen en ook met vernieuwend aanbod komen. Het bundelen van krachten door samenwerking is daarvoor nodig. Binnen en tussen de verschillende disciplines zijn mooie samenwerkingen ontstaan. Subsidies uit de regeling Samen in Zee II tonen daar een aantal voorbeelden van evenals onderdelen van het Ontwikkelprogramma voor cultuur talent en de opgerichte Erfgoedcoöperatie.

Speerpunten Cultuur

- De Zeeuwse cultuur is beter verbonden met de omliggende regio's en (inter)nationale netwerken.
- Door professionalisering, onderlinge samenwerking en de verbinding met andere netwerken wordt de Zeeuwse culturele infrastructuur structureel versterkt en wordt een grotere bijdrage geleverd aan diverse maatschappelijke opgaven.
- Het Zeeuwse culturele aanbod is (fysiek of digitaal) goed bereikbaar, toegankelijk en beleefbaar voor alle groepen, met bijzondere aandacht voor jongeren (cultuureducatie en talentontwikkeling).
- Erfgoed (inclusief archeologie) wordt behouden en ontwikkeld.
- Erfgoed (inclusief archeologie) is uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Erfgoed (inclusief archeologie) wordt optimaal benut voor economische en sociale activiteiten en betrokken bij de (toeristische) promotie van Zeeland.

Beleidskader

- [Omgevingsvisie](#)
- *Ontwikkelagenda cultuurveld 2022 - 2024*

- Jaarlijks uitvoeringsprogramma
- [Zeeuws Sportakkoord](#)

Reguliere taken

- Bibliotheekwet (Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB))
- Erfgoedwet
- Mediawet
- Wettelijke taken met betrekking tot archeologie

Maatschappelijk effect

In samenwerking met interne en externe partners realiseren van een vitale en robuuste culturele infrastructuur die toegankelijk is voor een breed publiek en dienstbaar aan het vestigingsklimaat, de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht van Zeeland.

Cultuur heeft een waarde op zich én is van waarde voor andere domeinen, zoals het ontwerpen van duurzame oplossingen of het meer inclusief kijken naar verdienmodellen. Daarnaast levert de sector ook een bijdrage aan de werkgelegenheid.

Leefbaarheid - Brede Welvaart

Leefbaarheid is de tweede pijler binnen dit programma. Doelstelling hiervan is een vitale en verbonden Zeeuwse samenleving. Het programma richt zich daarom op participatie en zelfsturing in brede zin. Leefbaarheid en maatschappelijke zelforganisatie zijn een belang op zich én een voorwaarde voor een economisch veerkrachtig Zeeland.

Onder leefbaarheid verstaan we hier de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen zoals cultureel aanbod, sportfaciliteiten, onderwijs en zorg. Het raakt aan de aantrekkelijkheid om hier te wonen en werken. Wat daarbij belangrijk is, is voor iedere Zeeuw weer anders. De rol van de Provincie is het leveren van een aanvullende bijdrage om de kwaliteit van leven te verbeteren. We stimuleren niet alleen een gezonde leefstijl maar vinden het ook belangrijk om actief de Zeeuwse samenleving te betrekken en samen naar oplossingen te zoeken. Leefbaarheid in Zeeland, daar werken we samen aan! Onze inzet is incidenteel en complementair aan die van andere (maatschappelijke) partijen en gericht op het bovenlokale en regionale niveau.

We willen bijdragen aan de ontwikkeling van de Zeeuwse welvaart in de brede zin van het woord: ecologisch, sociaal-maatschappelijk en economisch. We noemen de balans tussen deze kernoriëntaties Brede Welvaart. Brede Welvaart gaat over welvaart en leefbaarheid. We brengen in beeld hoe Zeeuwen Brede Welvaart ervaren en verkennen hoe we de kwaliteit van leven kunnen verbeteren. Een belangrijke bouwsteen hierin is het onderzoeksrapport 'Leven in Zeeland 2021' dat in 2022 door het HZ-Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving is uitgebracht.

We hechten daarnaast waarde aan de Vier Vrijheden. Deze vrijheden, de Four Freedoms, zijn universele waarden die verwoorden hoe we met elkaar om willen gaan in het dagelijks leven, dat we gelijkwaardig zijn en dat we met respect en betrokkenheid met elkaar verbonden zijn. Met de uitreiking van de Four Freedom Awards benadrukken we het belang van deze onderliggende waarden in onze samenleving. Het gesprek over waarden willen we als provincie samen met netwerkpartners ook door het jaar heen verder invullen.

Tot slot is ook zorg een belangrijk thema voor ons. Goede zorgvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan een leefbare samenleving. Van belang is dat iedereen in Zeeland toegang heeft tot zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is. We participeren in de Zeeuwse Zorg Coalitie, die de basis vormt voor intensieve vormen van samenwerking, al dan niet in ketenverband. Daarbinnen worden acties worden ondernomen om de zorginfrastructuur te versterken en de gezondheid van de Zeeuwse bevolking te verbeteren. Samenwerking in de breedste zin van het woord tussen professionals om gezondheid c.q. vitaliteit van de inwoners te vergroten en preventie om zorgvragen te voorkomen vormen de speerpunten.

Cultuurbegroting; vijf doelstellingen

Hieronder worden de vijf doelstellingen binnen de cultuurbegroting nader toegelicht.

Het gaat om:

1. toekomstbestendige culturele infrastructuur
2. cultureel erfgoed
3. kunsten
4. (talent)ontwikkeling van en cultuureducatie voor jongeren
5. evenementen

De uitwerking onder de eerste doelstelling Toekomstige culturele infrastructuur is de rode draad voor het geheel en geldt ook voor de opvolgende doelstellingen. Deze eerste doelstelling is daardoor wat breder opgezet en de doelstellingen twee tot en met vijf geven een aantal concretere acties weer op de desbetreffende disciplines.

Doelstelling

Toekomstbestendige culturele infrastructuur

Omschrijving (toelichting)

In de ontwikkelagenda cultuurveld 2022-2024 wordt uitgegaan van drie pijlers: Basis op orde, de intrinsieke waarde van cultuur en vernieuwing en verbreding in samenwerking.

Basis op orde

Met basis op orde bedoelen we dat wij het als Provincie van belang vinden dat de Zeeuwse culturele infrastructuur voldoende toekomstbestendig is (robuust en veerkrachtig). In samenwerking met partners wordt er voor gezorgd dat het cultureel ecosysteem optimaal kan functioneren en bijdragen aan de intrinsieke, maatschappelijke en economische waarde voor de inwoners, de bezoekers en hen die zich hier willen vestigen. We evalueren periodiek het aanbod (o.a. samenstelling, organisatie en onderlinge verhoudingen) en de huidige en toekomstige vraag om deze beter op elkaar aan te laten sluiten.

De intrinsieke waarde van cultuur staat voorop

De intrinsieke waarde van cultuur voorop stellen wil zeggen: focus op eigenstandige waarde van cultuur als vormende, verbeeldende en verbindende kracht die bepalend is voor individuele ontwikkeling en gezamenlijke identiteit.

Vernieuwing en verbreding in samenwerking

Vernieuwing, gericht op kwaliteit biedt ook kansen om Zeeuwse instellingen te verbinden met (andere) financieringsstromen binnen en buiten de provincie. Om te kunnen vernieuwen moet de basis toekomstbestendig (robuust en veerkrachtig) zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Ontwikkelagenda is in 2022 verder vormgegeven door middel van de bouwsteen museumbeleid en ontwikkelprogramma. In het museumbeleid zijn vijf musea aangewezen als themamuseum (Zeeuws Museum, Watersnoodmuseum, Bevrijdingsmuseum, Maritiem MuZEEum en Industrieel Museum).

In het Ontwikkelprogramma worden verschillende lijnen uitgezet voor Zeeuws cultuurtalent. Dit gaat over net afgestudeerden, maar ook voor mid-career professionals biedt het programma kansen om verder door te ontwikkelen.

Acties

De Zeeuwse overheden en culturele instellingen intensiveren de afstemming en samenwerking op het gebied van cultuur.

Omschrijving (toelichting)

De afgelopen twee jaar zijn nieuwe samenwerkingen ontstaan in verschillende culturele ketens (podia, filmhuizen, musea, erfgoed), alsook met andere economische domeinen (zorg, toerisme, economie, marketing). Het is zaak om deze samenwerking te bestendigen en de gemeente, Provincie en bedrijfsleven hierbij goed aan te haken. Dit kan bijdragen aan het oplossen van vraagstukken op het gebied van vergrijzing, opvolging en professionalisering. Hierdoor wordt het Zeeuwse culturele veld robuuster, gericht op een culturele infrastructuur die beter aanhaakt op landelijke en Europese financieringsstromen en aansluit bij de behoefte van bezoekers van deze culturele instellingen.

Ook de gezamenlijke regeling 'Samen in Zee' wordt gecontinueerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is door de Zeeuwse overheden samengewerkt in het OZO. Cultuur had voorheen een losstaande overlegstructuur dat nu is ingebed in het OZO. Ook is in 2022 uitvoering gegeven aan de gezamenlijke subsidieregeling Samen in Zee II.

In het NOVI gebied - North Sea Port District wordt samengewerkt met de gemeenten Terneuzen, Vlissingen en Borsele. Vanuit Belgische zijde zijn dat Gent, Zelzate en Evergem. In opmaat naar de kandidering voor Culturele Hoofdstad 2030, is deze samenwerking geïntensiveerd.

De samenwerking in het veld in de verschillende disciplines is ook weer een stap verder gebracht. Het rapport van de kwartiermaker over de podia in Zeeland levert een basis om de samenwerking in de keten te intensiveren. Ook het Ontwikkelprogramma voor cultuurtalent levert een mooie samenwerking op bijvoorbeeld tussen Theaterproductiehuis Zeeland, de Zeeuwse Muziekschool en Vleeshal.

Het cultuurveld is vanuit de intrinsieke waarde verbonden met andere domeinen.

Omschrijving (toelichting)

Naast een inzet op jonge makers willen wij het cultuurveld vanuit de intrinsieke waarde verbinden met andere domeinen. Er wordt ingezet op de volgende domeinverbindingen:

- Cultuur en economie (bijdrage aan Zeeuwse economie en vestigingsklimaat en cultuur als creatieve, innovatieve industrie).
- Cultuur en marketing (Zichtbaar Zeeland).
- Cultuur en natuur (cultuurlandschap).
- Cultuur en leefbaarheid (inclusie, vrijwilligersbeleid).
- Cultuur en vorming (cultuureducatie en talentontwikkeling).
- Cultuur en maatschappelijke opgaven zoals energietransitie & klimaatverandering (bijv. via cultuurlandschap en Erfgoed-deals met Rijk).
- Cultuur in verbinding met Nederland en Europa (Rijk, Europa, Vlaanderen/Gent).

De bovenstaande vernieuwing heeft de meeste kracht als deze uit het veld zelf voortkomt. Wij nodigen het veld dan ook nadrukkelijk uit om met goede ideeën en actieplannen te komen. Omdat de culturele en creatieve sector ook een economische (vestiging)factor vormt, is het logisch om het bedrijfsleven te vragen om zich hiermee te verbinden en mee vorm te geven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is een visie met voorgestelde interventie opgesteld over Landfront Vlissingen. Het gaat dan om een interventie waarbij cultuur en erfgoed worden ingezet voor maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie.

Daarnaast is een Europese subsidie aangevraagd om verdronken stad Reimerswaal weer zichtbaar te maken en te koppelen aan nieuwe kunst, maar ook aan opgaven rondom zout/zoet water.

Het project Creative City Boost is ook verder ten uitvoer gebracht. Hierin worden cultuur en ondernemers uit diverse Zeeuwse binnensteden aan elkaar gekoppeld om te komen tot oplossingen om de binnensteden aantrekkelijker te maken. In 2023 wordt dit project afgerond.

Jaarlijks in afstemming met andere provinciale opgaven prestatieafspraken maken.

Omschrijving (toelichting)

Prestatieafspraken maken met de gesubsidieerde culturele organisaties, waaronder ZB| Bibliotheek van Zeeland (ZB), Zeeuws Museum, Erfgoed Zeeland, Theaterproductiehuis Zeelandia en Centrum voor Beeldende Kunst vormgeving en architectuur Zeeland (CBK Zeeland) over hun bijdragen aan de Zeeuwse culturele infrastructuur en daarbij tot uitdrukking brengen hoe samenwerkingen en domein overstijgende activiteiten worden gerealiseerd.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Prestatieafspraken zijn gemaakt, neergelegd in beschikkingen en gemonitord via ambtelijke en bestuurlijke overleggen.

Nulmeting/scan culturele infrastructuur

Omschrijving (toelichting)

We stellen een nulmeting op als basis voor de monitoring van de Zeeuwse culturele sector. In latere jaren zal deze nulmeting uitgangspunt zijn voor een monitor en beleidsevaluatie.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

De nul meting is uitgevoerd. Dit is een basis om de cultuurmonitor (jaarlijks) op uit te voeren, maar ook om het gesprek aan te gaan met het veld en medeoverheden.

Ontwikkeling/ondersteuning infrastructuur

Omschrijving (toelichting)

De infrastructuur robuust en veerkrachtig maken vraagt naast innovatie, samenwerking en domeinverbinding ook evaluatie en inzicht in het huidige samenstel van de infrastructuur en de krachten en zwakheden daarvan, zodat er goede keuzes gemaakt kunnen worden welke vraagstukken urgentie kennen en wat eventueel (collectief) opgepakt kan worden.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Door middel van de nul meting, het rapport over de Zeeuwse podia, de SWOT analyse van de Cultural Board en diverse gesprekken met het veld, is duidelijk welke vraagstukken er spelen. Voor de Ontwikkelagenda 2022-2024 zijn bouwstenen opgeleverd van het museumbeleid en het Ontwikkelprogramma voor cultuurtalent. Daarnaast is ook een koersdocument Erfgoed opgesteld. Dit document wordt besproken met het cultuurveld waaruit een uitvoeringsprogramma Erfgoed gaat volgen in 2023. In de tijd tot en met 2024 volgen diverse bouwstenen voor de Ontwikkelagenda, zodat vanaf 2025 meerjarig beleid vastgesteld en uitgevoerd kan worden.

*Stimuleren cultureel klimaat***Omschrijving (toelichting)**

Meer aandacht voor de eigenstandige waarde van cultuur en vernieuwing van het aanbod vraagt gerichte sturing. We stimuleren het klimaat voor (jonge) kunstenaars en creatieve makers en investeren in vernieuwende cultuur die (ook) aansluit bij de doelgroepen die wij in Zeeland willen houden of laten vestigen. Daarnaast wordt onderzocht hoe we het culturele opleidings- en beroepsklimaat kunnen versterken. We investeren in domein-overstijgende samenwerking.

We verbinden de kracht van de bestaande instituties aan de vernieuwing van (jonge) makers in de vorm van culturele broedplaatsen. We richten ons op de keten cultuureducatie – talentontwikkeling – beroepspraktijk. Dit geldt voor de hele sector en dus ook voor erfgoed / ambachten. Dit moet leiden tot een (makers-) klimaat waarin nieuwe actoren, creatieve ideeën een kans krijgen en tot wasdom kunnen komen.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Eind 2022 is het Ontwikkelprogramma voor cultuur talent vastgesteld. Hierin worden verschillende projecten ondersteund voor beginnend en gevorderd talent. Bijvoorbeeld door net afgestudeerden een onderzoek te laten doen naar kunst en wetenschap in samenwerking met de themamusea en het Zeeuws Archief of de mogelijkheid tot het volgen van het programma 'Leiderschap in Cultuur (LinC)'. Daarnaast is Cultuurkwadraat aangewezen als organisaties ter ondersteuning van de talentontwikkeling en ondersteuning bij subsidieaanvragen (zoals Samen in Zee).

Ook is een start gemaakt met de vormgeving van een zogenaamde makersregeling. Dit in samenwerking met het veld. In 2023 volgt nadere uitwerking hiervan.

*Verbeteren samenwerking en verbinding met culturele organisaties buiten Zeeland***Omschrijving (toelichting)**

De Zeeuwse cultuur is relatief sterk naar binnen gekeerd. Er wordt nog te weinig geïnvesteerd in samenwerking met andere domeinen of over de grens. Er liggen kansen voor samenwerking met Vlaanderen en in het bijzonder met de stad Gent. Daarbij gaat het om de sociaal-culturele dimensie van de grensoverschrijdende havenfusie en ontwikkelingen in het kader van North Sea Port District als NOVI-gebied. In Nederland ligt een versterking van de band met andere niet-randstad provincies voor de hand, bijvoorbeeld met de provincies die net zoals Zeeland een nog kwetsbare culturele infrastructuur bezitten. Verder weg liggen kansen door het verder uitbouwen van de bijzondere band

met de Verenigde Staten (Roosevelt legacy, FFA) en met gebieden waar Zeeland historische connecties mee heeft. In deze laatste categorie vallen ook het koloniale- en slavernijverleden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De samenwerking in het NOVI gebied is in 2022 verbeterd met als ijkpunten de Regio Deal aanvraag en de kandidaatstelling voor Culturele Hoofdstad 2030.

Voortzetten van de Cultural Board Zeeland

Omschrijving (toelichting)

Met de Cultural Board Zeeland wordt gestreefd naar een meer prominente rol voor cultuur in het maatschappelijk debat over de ontwikkeling van Zeeland. Als onafhankelijk platform stelt de Cultural Board een agenda op die invulling geeft aan de maatschappelijke betekenis en meerwaarde van het culturele veld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Cultural Board Zeeland is in 2022 officieel ingesteld. Eind 2022 hebben zij een SWOT analyse opgesteld van de Zeeuwse culturele sector. In 2023 wordt deze analyse besproken en onderzocht of en zo ja, op welke manier alle belanghebbenden hiermee aan de slag kunnen.

Doelstelling

Cultureel erfgoed

Omschrijving (toelichting)

Het materieel en immaterieel cultureel erfgoed (inclusief archeologie) van Zeeland is zoveel mogelijk behouden, op een duurzame manier beheerd en ontsloten voor een breed publiek.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 heeft Erfgoed Zeeland zich ingezet om materieel en immaterieel erfgoed dicht bij de Zeeuwse inwoner en bezoeker te brengen. In het bijzonder via de doorontwikkeling en professionalisering van Zeeuwse Ankers en de Zeeuwse Erfgoedlijnen, die als verhalennetwerk de rijke geschiedenis van Zeeland inzichtelijk maken. Zo is onder andere de website www.zeeuwseankers.nl voorzien van nieuwe content en heeft een marktonderzoek inzicht gegeven in de ontwikkelkansen van het digitale platform en de bewezen meerwaarde van de Zeeuwse Erfgoedlijnen. Daarnaast is er naast een inhoudelijke verbeteringslag bij de Zeeuwse Erfgoedlijnen ook geïnvesteerd in de opzet van het kennisnetwerk en de samenwerkingspartners Zeeuwse Ankers.

Acties

De Provincie verleent subsidies in het kader van de Provinciale Onderzoekagenda Archeologie Zeeland (POAZ)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De volgende onderzoeken zijn uitgevoerd: de Poortvliet Postweg, inventarisatie kaartmateriaal WO II archeologie en verdronken Stad Reimerswaal.

Invulling geven aan de ondersteuning aan de eigenaren van de 190 cultuurhistorisch waardevolle boerderijcomplexen die zijn geselecteerd bij de in 2018 afgeronde boerderijselectie (opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2018).

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Sinds vaststelling van de lijst met waardevolle cultuurhistorische boerderijen zijn bij verschillende boerderijen woningen gerealiseerd of is het proces van realisatie gestart. Dit is een goed begin voor het behoud van onze cultuurhistorisch waardevolle boerderijen van provinciaal belang. Daarnaast is het pilot project "boerderijenregisseur" ook bijna afgerond. Dit heeft wat vertraging opgelopen door Corona en andere ontwikkelingen in de bouw/inflatie. De resultaten van dit project zijn overwegend positief, het rapport zal tegen de zomer gereed zijn.

Op basis van de bestuurlijke afspraak met het Rijk invulling geven aan de instandhouding van rijksmonumenten door in overleg met gemeenten subsidie te verlenen voor de restauratie van ten minste drie rijksmonumenten.

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Subsidie is verleend voor de restauratie van zeven rijksmonumenten. Het betreft:

1. De molens in Biervliet, Kerkwerve en 's Heer Arendskerke.
2. Het Sauer orgel in Oostkapelle.
3. Het Van Dam orgel in Tholen.
4. De Grote of Maria Magdalenakerk in Goes.
5. Een grafmonument van Tuyl van Serooskerke in Stavenisse.

6. Het stadhuis in Zierikzee.
7. De Sint Sebastiaandoelen in Middelburg.

Doelstelling

Kunsten

Omschrijving (toelichting)

De Zeeuwse identiteit, het vestigingsklimaat, de vrijetijdseconomie en de promotie van Zeeland zijn versterkt door bij te dragen aan kunsten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Zeeuwse identiteit, het vestigingsklimaat, de vrijetijdseconomie en de promotie van Zeeland zijn versterkt door bij te dragen aan kunsten.

Acties

Ondersteunen van culturele producties, festivals en organisaties die zich onderscheiden op het gebied van Zeeland als decor en inspiratiebron

Omschrijving (toelichting)

Ondersteunen van culturele producties, festivals en organisaties die zich onderscheiden op het gebied van Zeeland als decor en inspiratiebron door het subsidiëren van het Zeeland Nazomer Festival, Film by the Sea, Vestrock, Bevrijdingsfestival Zeeland, Muziekpodium Zeeland en Het Zeeuws Orkest.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De festivals en jaarprogramma's van de, in de ontwikkelagenda cultuurveld, opgenomen podiumkunsten organisaties zijn in 2022 gerealiseerd. De subsidie aan Vestrock is in 2022 opgehoogd omdat door de ophoging men in aanmerking komt voor subsidie vanuit het Fonds Podiumkunsten. De evenementenmonitor heeft vanwege corona niet plaatsgevonden.

Doelstelling

(Talent)ontwikkeling van en cultuureducatie voor jongeren

Omschrijving (toelichting)

Cultuureducatie en talentontwikkelingstrajecten voor jongeren zijn in Zeeland effectiever geworden doordat culturele instellingen en onderwijsinstellingen (van primair onderwijs tot en met hoger universitair onderwijs) vaker en consequenter een doorgaande leerlijn hanteren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben de drie kunsteducatiecentra in Zeeland via Cultuurkwadraat succesvol een gezamenlijke aanvraag gedaan voor het landelijke (meerjarige) subsidieprogramma 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. Ook in 2022 hebben deze centra uitvoering gegeven aan dit programma waaraan gemeenten en provincie ook subsidie verlenen. Op deze manier worden nog meer Zeeuwse jongeren bereikt.

Acties

Mede mogelijk maken vervoer naar musea van leerlingen uit het Primair Onderwijs

Omschrijving (toelichting)

De afstanden in Zeeland zijn groot en voor scholen lastig te overbruggen. Door het inzetten van de mogelijkheid om een bus te reserveren voor bezoek aan een culturele instelling kunnen jongeren toch in aanraking komen met cultuur in heel Zeeland in plaats van alleen in de eigen directe omgeving.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2019 is een pilot gestart rond busvervoer. Deze is geëvalueerd en eind 2019 hebben PS extra middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van de Cultuurbus. Met deze cultuurbus wordt het onderwijs verbonden met culturele organisaties. Via Stichting Cultuurkwadraat wordt deze busvervoeregeling uitgevoerd. In 2022 zijn er 374 ritten uitgevoerd voor in totaal 12.808 leerlingen naar 60 verschillende culturele instellingen.

Via prestatieafspraken met Stichting Cultuurkwadraat, Stichting Kinderkunstweek en HZ Cult verder uitbouwen van een eenduidige Zeeuwse aanpak cultuureducatie

Omschrijving (toelichting)

Hierdoor kunnen kinderen, jongeren en jongvolwassenen in Zeeland opgroeien met een doorgaande culturele leerlijn van primair onderwijs tot en met hoger onderwijs/universitair onderwijs. Stichting Cultuurkwadraat voert in opdracht van Provincie en gemeenten en in samenwerking met primair onderwijs in Zeeland de Rijksmatchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit primair onderwijs uit.

In 2022 wordt verder invulling gegeven aan de nieuwe beleidsperiode Cultuureducatie met kwaliteit (CmK).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Via de beschikkingen wordt gestuurd op verdere afstemming tussen deze partijen. Lopende het jaar zijn projecten tussen deze partijen ontwikkeld en tot uitvoering gebracht.

Doelstelling

Evenementen

Omschrijving (toelichting)

De actuele maatschappelijke opgave is het herpositioneren van het Zeeuwse imago zodat mensen Zeeland meer en eerder gaan overwegen als plek om te leven, te werken en te studeren. Deze focus komt voort uit de krapte op de Zeeuwse arbeidsmarkt. Om alle vacatures vervuld te krijgen moeten er meer mensen van buiten Zeeland aangetrokken worden. Die mensen bereik je voornamelijk digitaal en je kan ze alleen overtuigen om voor Zeeland te kiezen als ze een positief beeld hebben van Zeeland. Dit vraagt om een goede en effectieve digitale aanpak vanuit een goed uitgeruste uitvoeringsorganisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De actuele maatschappelijke opgave is het herpositioneren van het Zeeuwse imago zodat mensen Zeeland meer en eerder gaan overwegen als plek om te leven, te werken en te studeren. Deze focus komt voort uit de krapte op de Zeeuwse arbeidsmarkt. Om alle vacatures vervuld te krijgen moeten er meer mensen van buiten Zeeland aangetrokken worden. Die mensen bereik je voornamelijk digitaal en je kan ze alleen overtuigen om voor Zeeland te kiezen als ze een positief beeld hebben van Zeeland. Dit vraagt om een goede en effectieve digitale aanpak vanuit een goed uitgeruste uitvoeringsorganisatie.

Acties

Zeeuwse evenementen op het gebied van cultuur, muziek, sport

Omschrijving (toelichting)

Zeeuwse evenementen op het gebied van cultuur, muziek, sport, en de Provinciale relatie-evenementen inzetten als middel om de doelstellingen op het gebied van imagoverbetering en regiomarketing te bereiken. Hiervoor worden subsidies verleend en sponsorovereenkomsten gesloten met organisatoren van evenementen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zeeuwse evenementen op het gebied van cultuur, muziek, sport, en de Provinciale relatie-evenementen inzetten als middel om de doelstellingen op het gebied van imagoverbetering en regiomarketing te bereiken. Hiervoor worden subsidies verleend en sponsorovereenkomsten gesloten met organisatoren van evenementen.

Doelstelling

Gezond leven

Omschrijving (toelichting)

Gezond leven - Sport verenigt Zeeland

Ruim 60% van de Zeeuwen sport elke week geven ze aan, 80 tot 90% van de Zeeuwse jeugd is lid van een sportvereniging en tienduizenden Zeeuwen zijn actief als vrijwilliger in de sport. In Zeeland zijn 1.100 sportverenigingen en honderden sport- en beweegondernemers bieden hun diensten aan. Er zijn goede accommodaties en Zeeuwen organiseren sportevenementen die passen bij Zeeland: land in zee. Duizenden vrijwilligers helpen elke week de sport te organiseren. Hierdoor is de sport

dicht bij huis en betaalbaar. Deze brede basis is het fundament van de sport in Nederland, uniek in de wereld! Internationaal scoren onze toppers goed.

Ondanks deze goede basis liggen er grote uitdagingen. De motorische vaardigheid van kinderen is zeer sterk afgenomen. Er zijn grote groepen mensen die veel te weinig bewegen volgens de 'norm gezond bewegen', we zijn te zwaar en hebben last van welvaartsziektes als diabetes. Sportaccommodaties staan steeds meer leeg, competities worden opgeschaald waardoor de drempel om te sporten verhoogd wordt. Niet iedereen weet zich respectvol te gedragen langs de lijn. En de klassieke sportvereniging komt verder onder druk te staan door minder leden en vrijwilligers.

Daarom hebben we in 2019 analoog aan het '*Nationale Sportakkoord*' een '*Zeeuws Sportakkoord*' gesloten. Samen met een 30-tal partners in Zeeland willen we de uitdagingen die voor ons liggen oppakken. De belangrijkste 'overall' indicator voor de inzet hierop is ons beweeggedrag uitgedrukt dmv de 'norm voor gezond bewegen' (30 minuten per dag voor volwassenen en 60 minuten voor kinderen).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van het Zeeuws Sportakkoord verloopt voorspoedig. Het aantal aangesloten partijen is fors gegroeid in de afgelopen jaren. Helaas zien we ook dat Corona flinke invloed heeft gehad op ons beweeggedrag. De traditionele sport heeft veel leden verloren die niet automatisch terugkeren. Mensen hebben andere beweegvormen omarmt. Het aantal mensen wat voldoet aan de 'norm voor gezond bewegen' is vrijwel gelijk gebleven.

Acties

Tenminste 1 pilot starten met het concept 'Beweegschool Plus' (stimuleren actieve leefstijl onder leerlingen).

Omschrijving (toelichting)

In 2021 starten met concept 'Beweegschool Plus' op 1 school in elk van de 3 verschillende regio's (Walcheren, Bevelanden en Zeeuws-Vlaanderen).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In alle Zeeuwse regio's zijn pilot(s) van de 'Beweegschool Plus' gestart.

We ondersteunen tenminste 25 sportevenementen die passen bij het DNA van Zeeland en welke zorgen voor promotie van Zeeland en mensen in beweging brengen

Omschrijving (toelichting)

In 2021 ondervinden evenementenorganisatoren nog veel last van de Coronamaatregelen die het voor hen vrijwel onmogelijk maken om evenementen te organiseren. Veel organisatoren hebben daarop besloten hun evenement uit te stellen tot later in 2021 (hopend op betere tijden), een deel heeft intussen definitief geannuleerd voor 2021 en dat aantal groeit met de recente nieuwe aangescherpte regels.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 is er ondersteuning verleend aan een dertigtal sportevenementen.

Zeeuws brede motorische screening uitzetten (MQ-scan).

Omschrijving (toelichting)

In 2021 zijn alle basisscholen in Zeeland gescreend via de MQ-scan om inzicht te krijgen in de motorische ontwikkeling van kinderen (nulmeting).

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

De Zeeuws brede motorische screening is begin 2020 voortvarend gestart . Helaas is door de sluiting van het onderwijs en andere Corona-maatregelen de screening tijdelijk stil komen te liggen. Inmiddels loopt het project weer en heeft ruim 60% van de Zeeuwse scholen deelgenomen.

Doelstelling

Leefbaarheid

Omschrijving (toelichting)

Meer Zeeuwen en in het bijzonder de Zeeuwse jongeren benutten beter de mogelijkheden voor participatie zoals de eindgebruikersaanpak, samenwerking met andere partijen of focus op duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals). De Zeeuwse samenleving is mede hierdoor veerkrachtiger, diverser, inclusiever en vitaler.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Via Jouw Zeeland hebben Zeeuwse jongeren in 2022 mee kunnen denken over thema's als wonen en duurzaamheid en input geleverd voor het provinciaal beleid.

Acties

Four Freedoms Award Door Het Jaar Heen

Omschrijving (toelichting)

We stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast om het gesprek over de onderliggende waarden in de samenleving ook door het jaar heen in te vullen.

Met dit programma wil de Provincie:

- Het bewustzijn in de samenleving bevorderen met betrekking tot het gedachtegoed en nalatenschap van Roosevelt en de Vier Vrijheden.

- Aansprekende en vernieuwende activiteiten en creatieve uitingen in de openbare ruimte stimuleren bevorderen om thema's als vrijheid, verdraagzaamheid en respect levend te houden en actieve betrokkenheid bij de Vier Vrijheden te bevorderen.
- Verbinding creëren tussen individuen, partijen en regio's in Zeeland, maar ook landelijk (Nationaal Comité 4 en 5 mei, het vfonds enz.).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het uitvoeringsprogramma 'Four Freedoms door het jaar heen' 2022 eindigt per 31 december 2022. Vanuit de beschreven doelstellingen is de werkgroep FFdhj in 2022 conform een vastgesteld vergaderschema bij elkaar gekomen. Gedurende het jaar zijn diverse activiteiten en evenementen georganiseerd (zoals: inhoudelijk programma Bevrijdingsfestival Zeeland, Vrijheidscolleges, Van Randwijklezing 2022 met Ahmed Aboutaleb, schoolprojecten) en is samengewerkt met de Roosevelt Foundation rond het 40 jarig jubileum van de uitreiking van de Four Freedoms Awards. Rond maart/april 2023 verschijnt het jaarverslag waarin alle activiteiten en evenementen worden beschreven. Dit jaarverslag zal onder meer worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft in december 2022 het Uitvoeringsprogramma FFdhj 2023 vastgesteld. In 2023 zal op eenzelfde manier invulling worden gegeven aan de Four Freedoms als in de afgelopen jaren.

Impuls Participatie

Omschrijving (toelichting)

- We werken aan een participatiematrix waarin lopende activiteiten en doelgroepen van de Provincie zijn opgenomen. Hiermee identificeren we de mogelijkheden om zelfsturing en participatie verder te stimuleren.
- We continueren onze inzet op participatietrajecten: op het Zeeuws Heldenfonds, MAEX Zeeland, Jouw Zeeland en het Navigatieteam (eindgebruikersaanpak).
- Binnen de Regio Deal 'Zeeuwen zelf aan zet' onderzoeken we samen met andere Zeeuwse overheden maatschappelijke organisaties de mogelijkheden voor het opzetten van een Zeeuws participatieplatform. De bedoeling is dat het platform bijdraagt aan het vergroten van het oplossend vermogen van de Zeeuwen.
- We ondersteunen de werkzaamheden van het Navigatieteam. We evalueren de werking en zoeken actief naar koppeling met andere bestuurlijke overleggen, teneinde de bestuurlijke inzet en effectiviteit te optimaliseren.
- We stellen in het kader van het subsidieprogramma LEADER cofinanciering beschikbaar voor initiatieven van onderop die de leefbaarheid op het platteland verbeteren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben we ingezet op onze bovenlokale, faciliterende en verbindende rol voor Zeeuwse bewoners- en maatschappelijk initiatieven onder andere via het

Navigatieteam, het Zeeuws Heldenfonds, MAEX- Zeeland, Jouw Zeeland en LEADER. Op basis van de verkennende gesprekken dit jaar hopen we in 2023 een aanzet tot een Zeeuws breed participatieplatform (online community) te kunnen geven.

Jongerenparlement

Omschrijving (toelichting)

Jouw Zeeland is de jongerendenktank van de Provincie Zeeland. Jongeren van 12 tot 23 jaar praten tijdens debatten, denktankbijeenkomsten en het Jongerenparlement mee over onderwerpen die hen aangaan. Via het jongeren netwerk betreft de Provincie Zeeuwse jongeren bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid.

In 2022 hebben we tweede editie van het Jongerenparlement georganiseerd. Ook hebben we in 2022 de eerste scholen ontvangen die het Provinciespel hebben gespeeld. Dit in samenwerking met ProDemos. In 2023 willen we verder focussen op het Provinciespel met een groter aanbod aan bezoeken. Daarnaast willen we het activiteitsaanbod op elkaar aan laten sluiten om een zo breed mogelijke groep jongeren aan te spreken. De activiteiten richten zich op verschillende niveaus van participatie: van passief tot actief meedoen. En vinden zowel op school, extern, als op het Provinciehuis plaats.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op 2 en 3 november 2022 organiseerde de Provincie Zeeland voor de tweede keer het Zeeuws jongerenparlement. 20 jongeren van verschillende leeftijden (15 t/m 19 jaar) en opleidingsniveaus maakten tijdens de tweedaagse kennis met politiek en democratie. De tweedaagse stond in het teken van wonen voor jongeren in Zeeland. Lees meer over het jongerenparlement en de opbrengst op: <https://www.zeeland.nl/over-ons/jouw-zeeland/het-zeeuws-jongerenparlement-2022>

Kader Brede Welvaart

Omschrijving (toelichting)

- Mede op basis van de monitor Leven in Zeeland ontwikkelen we een werkwijze om te werken aan de kwaliteit van leven in Zeeland. We leggen daarbij ook een verbinding met de Sustainable Development Goals.
- We volgen het Rijksprogramma Duurzaam Door, gericht op kennis- en netwerkbevordering op het gebied van regionale duurzaamheidsnetwerken. In de afgelopen periode zijn centrale thema's regionale duurzaamheidsnetwerken, energietransitie en gezond voedsel vanuit RVO Nederland uitgewerkt. De komende periode zal meer gericht zijn op de ontwikkeling van regionale transitiewerkplaatsen. We gaan na hoe we transitienetwerken in Zeeland kunnen ondersteunen, bijv. in de vorm van regionale transitie academies en Living Labs, en kunnen verbinden aan de werkplaatsen van Duurzaam Door.
- We doen mee aan de Dag van de Duurzaamheid in het onderwijs. Bij deze dag is het uitgangspunt dat in de samenleving van morgen duurzame ontwikkeling het nieuwe normaal is.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek 'Leven in Zeeland 2021', dat in 2022 verscheen, is gebaseerd op het concept van Brede Welvaart en geeft signalen op basis waarvan verder gewerkt kan worden aan de kwaliteit van leven in Zeeland, mede in relatie tot de SDG's. In 2022 ondersteunden we het VernieuwersLab, een Zeeuws platform dat sociaal-maatschappelijke vraagstukken wil oplossen en wil bouwen aan een duurzame toekomst voor Zeeland. Via de Zeeuwse Natuur- en Milieueducatiecentra namen we in 2022 deel aan de Dag van de Duurzaamheid in het Zeeuwse onderwijs.

Monitor Leven in Zeeland

Omschrijving (toelichting)

In de Regionale Monitor Brede Welvaart van het CBS wordt de brede welvaart van gemeenten, provincies en COROP-gebieden in kaart gebracht. Aan de hand van 42 indicatoren geeft de monitor een breed en divers beeld van de staat van ontwikkeling van de regionale samenleving. Deze monitor vormt de onderlegger van het grootschalige onderzoek onder de Zeeuwen in het kader van 'Leven in Zeeland' door het HZ-Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving. Dit onderzoek (voorheen 'de Staat van Zeeland') wordt eens in de vier jaar herhaald. 'Leven in Zeeland 2021' is in 2022 gepubliceerd. Op basis daarvan kan er in 2023 verdiepend onderzoek plaatsvinden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek 'Leven in Zeeland 2021' is in 2022 opgeleverd en gepubliceerd op de website van het HZ-Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving.

Doelstelling

Versterking zorginfrastructuur en zorgketen

Omschrijving (toelichting)

De leefbaarheid in Zeeland is versterkt door een bredere en intensievere ketenwerking in de zorgsector en het sociaal domein teneinde het niveau van zorgvoorzieningen in stand te houden en versterken.

Ondersteuning van de keten(samen)werking in de zorg vindt plaats door aandacht te besteden aan de arbeidsmarkt in de zorg, financieel bij te dragen aan het project vakantiedokter, de bereikbaarheid van zorgvoorzieningen waar nodig te verbeteren.

De beschikbaar gestelde gelden door de Rijksoverheid uit het [Compensatiepakket Marinierskazerne](#) helpen daar eveneens bij. We faciliteren de sector door middel van incidentele subsidies, al dan niet in de vorm van cofinanciering van Europese Projecten.

De Provincie vervult een rol in de keten van zorgvoorzieningen. We doen dat door bij te dragen via ketenverbindingen, zoals de Zeeuwse Zorg Coalitie (ZZC) en de verkenning van mogelijkheden tot samenwerking met Zorgbelang en NL Zorgt voor Elkaar.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de toenemende krapte op de arbeidsmarkt vraagt samenwerking in de keten blijvende aandacht. Niet alleen tussen zorgaanbieders onderling, doch ook tussen het zorg en sociale domein. Oplossingen zullen niet alleen in de keten gevonden moeten worden ter verbetering van de kwaliteit, maar ook met het oog op instandhouding van de zorginfrastructuur, teneinde passende zorg te kunnen (blijven) bieden. De Zeeuwse Zorg Coalitie is hierbij in de lead, waar Zorgbelang ook bij betrokken is. De provincie vervult hierbij vooral -waar nodig en gewenst- een faciliterende rol door deelname als lid en soms ook met subsidiëring van initiatieven.

Natuurlijke verbindingen zoals OZO en Academische Werkplaats Ouderenzorg worden onder meer voor kennisdeling benut en -waar aan de orde- daaruit voortvloeiende projecten mede gefinancierd. Belangenbehartiging en pleitbezorging blijft voortdurend nodig waar mogelijke beleidswijzigingen van de rijksoverheid aan de orde zijn (instandhouding acute zorg) of voorzieningen in Zeeland onder druk staan (tandartsentekort), waardoor de leefbaarheid in het geding is.

De voortgang van de projecten uit het compensatiepakket marinierskazerne heeft bij voortduur onze aandacht. Periodiek wordt door rapportages van de Stuurgroep Wind in de Zeilen hierover terug gekoppeld aan PS. Aan de beleidsterreinen van wonen, arbeidsmarkt en mobiliteit wordt -indien aan de orde- bestuurlijk en ambtelijk bijgedragen. Zo ook bijvoorbeeld met een éénmalige financiële bijdrage aan het project vakantiedokter.

Acties

Kader Zorg

Omschrijving (toelichting)

- Zowel bestuurlijk (als lid) als ambtelijk bijdragen binnen de structuur van de Zeeuwse Zorg Coalitie, teneinde via deze krachtenbundeling een toekomstige zorgagenda te realiseren.
- Waar noodzakelijk en mogelijk stimuleren en faciliteren we samenwerking tussen zorginstellingen, tussen de Zeeuwse kennis- en zorgsector en tussen het zorg- en sociaal domein.
- We benutten de verbindingen met het Navigatieteam Leefbaarheid, Economic Board Zeeland, het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO), de Academische Werkplaats Ouderenzorg (AWOZ) en stellen hiervoor menskracht en middelen beschikbaar.
- We vragen –wanneer aan de orde- aandacht voor de specifieke geografische en demografische positie van de provincie Zeeland bij landelijke adviesorganen, c.q. de Rijksoverheid, met name voor zaken die voorwaardenscheppend zijn voor de zorgsector en waarbij de dunne bevolkingsdichtheid c.q. de Zeeuwse schaal zich slecht verhoudt tot landelijke richtlijnen.
- We faciliteren door middel van de inzet van menskracht de projecten zoals die voortvloeien uit het Compensatiepakket Marinierskazerne op het terrein van de zorgsector.
- We verlenen eenmalige projectsubsidies om innovatieve ontwikkelingen binnen de sector mogelijk te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

- In de achterliggende tijd is een actieve bijdrage geleverd aan de werkzaamheden van de Zeeuwse Zorg Coalitie, in het bijzonder met betrekking tot het op te zetten project Inwonerparticipatie/Burgerberaad Zorg.
- Provinciale Staten zijn in het achterliggende jaar bijgepraat over hetgeen er binnen de Zeeuwse Zorg Coalitie zoal aan samenwerking op Zeeuws niveau op de diverse terreinen

ontwikkeld wordt. Daarnaast is wederom een financiële bijdrage verleend aan het voor de sector van belang zijnde K&I netwerk.

- Overlegstructuren als het OZO en de Academische Werkplaats Ouderenzorg (AWOZ) zijn benut om –waar nodig- hetzij ambtelijk, hetzij bestuurlijk inbreng te leveren.
- Bij de Rijksoverheid is (opnieuw) aandacht gevraagd voor het tandartsentekort waar Zeeland in de komende jaren tegenaan zal lopen. Eveneens is de Rijksoverheid benaderd om aandacht te vragen voor de instandhouding van de zogenaamde 45 minuten norm, waar het gaat om bereikbaarheid van 2e-lijns klinische opvang in een ziekenhuis.
- Projecten uit het fische zorg lopen tot nu toe naar tevredenheid. Voortgang van de projecten wordt gemonitord en periodiek terug gekoppeld aan Provinciale Staten.
- In het achterliggende jaar is er een subsidie verleend aan zorginstelling Tragel om in Zeeland het wonen mogelijk te maken voor ernstig meervoudig complex gehandicapte kinderen, die tot voorheen buiten de provincie gehuisvest waren. Tevens is er in beginsel cofinanciering voor een Interreg-project toegekend (project Crosscare) en in principe een bijdrage toegezegd voor het project Zeeuwse Wensambulance.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022
Aantal bezoekers Zeeuwse musea	527.199	517.276	552.276	592.267	583.716	262.076	332.400	497.720
Aantal toekenningen voor restauratie rijksmonumenten	4	4	4	4	4	4	4	7
Aantal leerlingen cultuureducatie VO-MBO-HBO	7.509	6.648	7.000	8.165 (cursusjaar 2017-2018)	8.000**	8.000	8.000	n.n.b.
Aantal deelnemers Jeugd Theater School Zeeland	259	264	215	221	220**	215	195	177
Aantal leerlingen restauratie opleidingsproject	17	11	12	15	15**	15	15	20***

* Vanwege de Corona Crisis is de trendindicatie in 2020 en 2021 verstoord ten opzichte van voorgaande jaren.

** Op basis van aanname dat aantal deelnemers / leerlingen t.o.v. 2018 stabiel is gebleven.

*** Naast de 20 voltijd leerlingen hebben 50 leerlingen een deelcertificaat behaald op één of meerdere specifieke restauratietechnieken.

Doelindicatoren

Doel	Indicator	Stand 2019	Stand 2020	Streefwaarde 2021	Stand 2022	Einddoel

Toekomstbestendige culturele infrastructuur	Receptieve deelname aan activiteiten van Zeeuwse inwoners van 16 jaar en ouder (monitoring ZB) in aantallen	192.000 *		192.000	184.500	192.000
(Talent) ontwikkeling en cultuureducatie jongeren PO en VO	Deelname aantal leerlingen ** cultuureducatie PO	54.000		54.000	55.157	54.000
Restauratievolume (Databank Erfgoedmonitor)	% Rijksmonumenten (exclusief oorspronkelijke functie woonhuis), weergegeven naar de staat van het casco, categorie 'matig' en 'slecht' ***	24%	22,2%	22,1%	24%	10%

* Bron CBS: aantal inwoners Zeeland 2019 minus aantal inwoners jonger dan 20 jaar > afgerond 320.000. Ruim 60% van dit aantal (bron Staat van Zeeland ZB) bezoekt in 2017 culturele evenementen = 192.000

** Bron CBS: 2019 aantal jongeren Zeeland 5-19 jaar is afgerond 60.000. Aanname is dat gelet op de kerndoelen PO bijna alle PO scholen iets aan cultuureducatie doen > 90% x 60.000 = 54.000

*** Bron: Erfgoedmonitor fysieke staat van rijksmonumenten Zeeland. Gegevens betreffen de staat van onderhoud buitenzijde.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Wijzigingen C2022	Begroting 2022 NW	Rekening 2022	Restant
Lasten					
060101 Toekomstbestendige culturele infrastructuur	15.638	1.208	16.846	16.786	-60
060102 Cultureel erfgoed	2.324	9	2.333	2.063	-270
060103 Kunsten	367	67	434	434	0
060104 (Talent)ontwikkeling van en cultuureducatie voor jongeren	595	30	625	632	7
060201 Zichtbaar Zeeland uitvoering	1.155	-11	1.144	961	-183
060401 Kwaliteitskust	571	-73	499	427	-72
060402 Gezond leven	827	55	882	885	3
069999 Ambtelijke inzet	629	25	654	677	22
Totaal Lasten	22.107	1.310	23.417	22.865	-552
Baten					
060101 Toekomstbestendige culturele infrastructuur	721	443	1.165	1.953	788
060401 Kwaliteitskust	0	18	18	21	3
Totaal Baten	721	462	1.183	1.974	791
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-21.386	-848	-22.234	-20.891	1.343
Onttrekkingen					
980699 Bestemmingsreserves-Pr.6	-200	-4.399	-4.599	-4.599	0
Toevoegingen					
980699 Bestemmingsreserves-Pr.6	451	3.408	3.859	4.124	264
Mutaties reserves	-251	990	740	475	-264
Gerealiseerd resultaat	-21.636	142	-21.494	-20.415	1.078